

DISCURS DE LA PRESIDENTA DEL CONSELL, FRANCINA ARMENGOL

PREMIS MALLORCA

Teatre Principal, 3 d'octubre de 2009

Digníssimes autoritats, senyores i senyors,

“Una literatura, en totes les seves formes, és l'esperit d'una llengua” i amb la convocatòria dels Premis Mallorca, seguim el precepte del mestre i contribuïm a revifar l'esperit de la llengua catalana.

Per al Consell de Mallorca aquests premis són l'expressió més clara del nostre compromís i de la nostra voluntat d'estimular la creació literària en català, perquè és la llengua del país i perquè és aquella que necessita el suport dels poders públics.

Com a presidenta de Mallorca, crec que represent una majoria social que vol viure al seu país, amb normalitat. Persones que no volem fer de la llengua element de disputa sinó element de concòrdia. Persones que volem viure en català, expressar-nos en català i moure'ns, amb absoluta llibertat, en català.

Ho he dit en més d'una ocasió. En un país en què la llengua pròpia té un ús, absolutament normal, els premis literaris tenen només una funció literària.

En el nostre cas, a més a més de potenciar i d'animar els nostres escriptors a escriure i de descobrir algun talent ocult, no podem obviar que darrera hi ha una clara voluntat de posar en valor la llengua catalana, en el seu vessant més creatiu. En definitiva, els premis Mallorca posen la llengua al lloc que li correspon a través de la literatura, i ens agermana a tots els que la parlam.

Els escriptors, els artesans de la paraula, sou els grans protagonistes d'aquesta festa de les lletres i vagi per endavant el nostre agraïment i la nostra sincera felicitació, a tots els que enguany hi heu presentat les vostres obres i molt especialment als que, finalment, us heu fet mereixedors del reconeixement del jurat.

...

L'acte de lliurament dels Premis Mallorca també ens serveix per commemorar qualche efemèride i per reflexionar sobre aspectes relacionats amb la literatura. L'any passat parlàrem del paper de la dona dins la literatura i retérem homenatge a figures com Maria Antònia Salvà, Mercè Rodoreda o Simone de Beauvoir, enguany, s'ha triat el tema cultura i exili, precisament coincidint amb la celebració dels 30 anys de democràcia local al nostre país.

Una celebració que ens ha servit per recordar les persones que donaren la cara, a les primeres hores de la democràcia, i per honorar les que, 70 anys abans, havien estat perseguides i represaliades per haver-la defensat.

Ha estat un any de celebracions emotives, de petits actes de justícia, perquè contra els fets abominables, no hi ha pitjor còmplice que el silenci. I havien estat massa dècades de silenci.

Avui també volem recordar els escriptors de casa nostra i de tot arreu, d'abans i d'avui, que hagueren de fugir o que encara han de fugir, perseguits per règims autoritaris i opressors.

L'exili és una experiència vital, traumàtica i la cultura catalana n'ha estat testimoni amarg. Aquesta va ser l'experiència que visqueren molts d'escriptors catalans a partir del 36. Qui no és commou en llegir els versos de Pere Quart? Tot un monument literari al dolor que provoca la partença, el desarrelament i l'enyor.

Un exili físic, que els comportà l'allunyament de la pàtria i de tot allò que els era estimat, i un exili interior que els condemnà a un aïllament de la realitat més immediata.

En aquest context duríssim de la Guerra Civil i de la postguerra, dins i fora del país, sorgí bona part de la producció literària d'alguns dels nostres millors escriptors del segle XX. Escriptors que amb el seu compromís, sense cap altra força que la força de la paraula, foren capaços de mantenir viu el batec de la llengua, fins i tot, en les hores més fosques de la nostra història.

Senyores i senyors, escriure és emprendre un viatge venturós, una drecera sovint complicada que requereix esforç, tenacitat, formació, ofici...Que aquests premis literaris siguin estímul d'escriptors, símbol del compromís amb la nostra llengua i pont d'unió i trobada de tots els que parlam, vivim, sentim en català i gaudim amb la bona literatura que es fa en llengua catalana.

Moltes gràcies